اولین روزنامه سهامداری ایران (خبرنگاران و کارکنان)

صمت معدن تجارت

پنجشنبه
• ۲۳ تیر ۱۴۰۱
• ۱۴ ذی‌الحجه ۱۴۴۳
• ۱۴ ژوئیه ۲۰۲۲

• سال سی‌ودوم شماره پیاپی ۳۴۱۹ • دوره جدید سال نهم شماره ۲۱۰۱ • ۴ صفحه • قیمت: ۵۰۰۰ تومان

www.smtnews.ir - http://Telegram.me/smtnews

دیپلماسی آب
اولویت نخست وزارت نیرو

وزیر نیرو با تشریح شرایط آب‌های مرزی کشور، این حوزه را یکی از اولویت‌های وزارت نیرو برشمرد و فعال شدن دیپلماسی آب را مورد تاکید قرار داد. به گزارش وزارت نیرو، علی‌اکبر محرابیان در نخستین جلسه دیپلماسی آب با حضور وزیر امور خارجه، با تشریح شرایط آب‌های مرزی کشور، این حوزه را یکی از اولویت‌های وزارت نیرو برشمرد و فعال شدن دیپلماسی آب را موردتاکید قرار داد.
۴

یادداشت‌های امروز

تکلیف قانونی حقوق دولتی
۲

دست باز دلالان در بازار
۳

در پاسخ به یک ادعای بی‌اساس
۴

گفت‌وگو

شرایط نگران‌کننده آب‌های زیرزمینی
۴

گزارش روز

جذابیت سوداگری از بین می‌رود

قرار است طرح مالیات بر عایدی سرمایه در دستور کار مجلس شورای اسلامی قرار گیرد. رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس عنوان کرده سال گذشته با توافق دولت، طرح مالیات بر عایدی سرمایه در کمیسیون جمع‌بندی شده و فقط انجام فرآیند اداری آن باقی‌مانده است. بخشی از طرح مالیات بر عایدی سرمایه یا واسطه‌گری یا درآمد، مربوط به خودرو و مسکن می‌شود.

برخی کارشناسان این امر را کمک به حذف سوداگری در بازار خودرو و کاهش التهاب بازار می‌دانند. بعضی دیگر هم عنوان می‌کنند در حالی‌که دولت هنگام ورود این خودروها، تعرفه بالایی از صاحبان خودروها دریافت می‌کند، تدوین چنین مالیاتی نمی‌تواند منصفانه باشد.
۲

عکس: آیدا فریدی

جذب نقدینگی از گذرگاه مالیات بر عایدی سرمایه
۳

صور تجلسه مجمع عمومی عادی سالیانه مورخ ۱۴۰۱/۰۴/۲۲

شرکت فولاد خوزستان (سهامی عام) – شماره ثبت ۳۱۹۹ شناسه ملی ۱۰۱۰۱۱۳۸۲۹۴

پیرو آگهی دعوت مندرج در روزنامه کثیرالانتشار صنعت، معدن و تجارت به شماره ۲۰۹۰ مورخ ۱۴۰۱/۰۴/۰۹، اقتصاد ملی به شماره ۱۳۸۸ مورخ ۱۴۰۱/۰۴/۰۹ و دنیای اقتصاد به شماره ۵۴۸۷ مورخ ۱۴۰۱/۰۴/۰۹ جلسه مجمع عمومی عادی سالیانه شرکت فولاد خوزستان (سهامی عام) برای سال مالی منتهی به ۱۴۰۰/۱۲/۲۹ رأس ساعت ۰۸:۳۰ روز چهارشنبه مورخ ۱۴۰۱/۰۴/۲۲ با حضور اعضاء هیات‌مدیره، مدیر عامل، حسابرس مستقل و بازرس قانونی، نماینده سازمان بورس و اوراق بهادار و دارندگان ۷۲/۲۹ درصد از کل سهام شرکت به شرح لیست پیوست در اهواز زیتون کارمندی، بلوار توحید، مجتمع فرهنگی تفریحی فجر اهواز تشکیل و پس از قرائت آیاتی از کلام... مجید و حصول اطمینان از حد نصاب لازم، هیأت‌رئیسه مجمع در اجرای ماده ۱۰۱ لایحه اصلاحی قانون تجارت مصوب اسفندماه ۱۳۴۷ و ماده ۲۲ اساسنامه بشرح ذیل انتخاب گردید.

رئیس مجمع: آقای محمد مهدی مومن‌زاده با کد ملی ۱۱۸۹۳۷۱۱۴۶

ناظر مجمع: آقای پرویز جمعلی نتاج با کد ملی ۲۰۶۰۷۰۵۰۲۹ و آقای محمد خزایی کوهپر با کد ملی ۲۲۰۰۰۷۰۰۸۱

منشی مجمع: آقای علی‌اصغر مشهدی‌زاده با کد ملی ۱۷۵۵۳۸۲۹۶۰

پس از قرائت دستور جلسه توسط رئیس مجمع و استماع گزارشات هیات‌مدیره و حسابرس مستقل و بازرس قانونی شرکت، تصمیماتی بشرح ذیل اتخاذ گردید:

۱- گزارش فعالیت هیات‌مدیره و صورت‌های مالی تلفیقی گروه و شرکت اصلی منتهی به ۱۴۰۰/۱۲/۲۹ مشتمل بر صورت وضعیت مالی، صورت سود و زیان، صورت سود و زیان جامع، صورت تغییرات در حقوق مالکانه و صورت جریان‌های نقدی برای سال مالی منتهی به تاریخ مذکور به تصویب رسید.

۲- موسسه حسابرسی، حسابداری و مشاوره مدیریت وانیا نیک تدبیر به شناسه ملی ۱۰۳۲۰۷۲۱۸۶۲ به‌عنوان حسابرس مستقل و بازرس قانونی اصلی و موسسه حسابرسی و خدمات مدیریت رهیافت و همکاران به شناسه ملی ۱۰۳۸۰۰۷۶۴۶۰ به عنوان بازرس علی‌البدل شرکت برای سال مالی منتهی به ۱۴۰۱/۱۲/۲۹ انتخاب و اختیار تعیین حق‌الزحمه به هیات‌مدیره تفویض گردید.

۳- بازرسان اعم از اصلی و علی‌البدل بدینوسیله تعهد و اقرار می‌نمایند که دارای سوء پیشینه کیفری نبوده و ممنوعیت‌های مندرج در اصل ۱۴۱ قانون اساسی و مواد ۱۱۱ و ۱۴۷ لایحه اصلاحی قانون تجارت مشمول هیچ یک از بازرسان نمی‌باشد.

۴- روزنامه‌های دنیای اقتصاد، صنعت، معدن و تجارت و اقتصاد ملی به‌عنوان روزنامه‌های کثیرالانتشار شرکت برای سال ۱۴۰۱ انتخاب گردید.

۵- کلیه معاملات مشمول ماده ۱۲۹ لایحه اصلاحی قانون تجارت بشرح یادداشت ۴۰ صورت‌های مالی مورد تنفیذ مجمع عمومی قرار گرفت.

۶- مجمع عمومی از محل سود خالص سال جاری شرکت اصلی به مبلغ ۱۲۵،۴۱۱،۸۶۱ میلیون ریال مقرر نمود، مبلغ ۳۹،۴۰۲،۰۰۰ میلیون ریال (به ازاء هر سهم ۳۳۰ ریال) ظرف مهلت مقرر طبق مفاد مواد ۲۳۹ و ۲۴۰ لایحه اصلاحی قانون تجارت مصوب ۱۳۴۷ به سهامداران پرداخت گردد. مضافاً مبلغ ۶،۰۰۰ میلیون ریال (ناخالص) به عنوان پاداش هیات‌مدیره در وجه اشخاص حقوقی عضو هیات‌مدیره پرداخت گردد.

۷- در اجرای ماده ۱۳۴ لایحه اصلاحی قانون تجارت، حق حضور اعضاء غیر موظف هیات‌مدیره به ازاء حداکثر دو جلسه هیات‌مدیره در ماه و برای هرجلسه مبلغ ۲۶،۰۰۰،۰۰۰ ریال (ناخالص) تعیین گردید. حق حضور اعضاء غیرموظف هیات‌مدیره در جلسات کمیته‌های تخصصی به ازاء حداکثر دو جلسه در ماه و برای هر جلسه مبلغ ۲۶،۰۰۰،۰۰۰ ریال (ناخالص) تعیین گردید.

با توجه به خاتمه جلسه در ساعت ۱۱ و کفایت مذاکرات، هیات‌رئیسه به آقای امین ابراهیمی با حق توکیل به غیروکالت دادند تا نسبت به ثبت این صورتجلسه در اداره ثبت شرکت‌ها و امضاء ذیل دفاتر اقدام نماید.

هیئت‌رئیسه مجمع

صور تجلسه مجمع عمومی فوق‌العاده مورخ ۱۴۰۱/۰۴/۲۲

شرکت فولاد خوزستان (سهامی عام) – شماره ثبت ۳۱۹۹ شناسه ملی ۱۰۱۰۱۱۳۸۲۹۴

پیرو آگهی دعوت مندرج در روزنامه کثیرالانتشار صنعت، معدن و تجارت به شماره ۲۰۹۰ مورخ ۱۴۰۱/۰۴/۰۹، اقتصاد ملی به شماره ۱۳۸۸ مورخ ۱۴۰۱/۰۴/۰۹ و دنیای اقتصاد به شماره ۵۴۸۷ مورخ ۱۴۰۱/۰۴/۰۹ جلسه مجمع عمومی فوق‌العاده شرکت فولاد خوزستان (سهامی عام) رأس ساعت ۱۱ صبح روز چهارشنبه مورخ ۱۴۰۱/۰۴/۲۲ با حضور اعضاء هیات‌مدیره، مدیرعامل، حسابرس مستقل و بازرس قانونی، نماینده سازمان بورس و اوراق بهادار و دارندگان ۷۲/۲۹ درصد از کل سهام شرکت به شرح لیست پیوست در اهواز زیتون کارمندی، بلوار توحید، مجتمع فرهنگی تفریحی فجر اهواز تشکیل و پس از قرائت آیاتی از کلام... مجید و حصول اطمینان از حد نصاب لازم، هیأت‌رئیسه مجمع در اجرای ماده ۱۰۱ لایحه اصلاحی قانون تجارت مصوب اسفندماه ۱۳۴۷ و ماده ۲۲ اساسنامه بشرح ذیل انتخاب گردید.

رئیس مجمع: آقای محمدمهدی مومن‌زاده با کد ملی ۱۱۸۹۳۷۱۱۴۶

ناظر مجمع: آقای پرویز جمعلی نتاج با کد ملی ۲۰۶۰۷۰۵۰۲۹ و آقای محمد خزایی کوهپر با کد ملی ۲۲۰۰۰۷۰۰۸۱

منشی مجمع: آقای علی‌اصغر مشهدی‌زاده با کد ملی ۱۷۵۵۳۸۲۹۶۰

دستور جلسه مبنی بر اصلاح ماده ۱۹ اساسنامه سرمایه قرائت گردید. با توجه به توضیحات ارائه شده مفاد ماده ۱۹ اساسنامه ابلاغی سازمان بورس و اوراق بهادار بشرح زیر مورد تصویب مجمع واقع گردید.

"در کلیه مجامع عمومی، سهامداران حقیقی می‌توانند شخصاً یا از طریق وکیل با ارائه وکالت‌نامه رسمی و یا قائم‌مقام قانونی شخص حقیقی صاحب سهم و در خصوص سهامداران حقوقی نیز نماینده یا نمایندگان شخص حقوقی صاحب سهم به شرط ارائه مدرک وکالت (اعم از عادی یا رسمی) یا نمایندگی با امضای صاحبان امضای مجاز شخص حقوقی، حضور بهم رسانند. هر سهامدار، برای هر یک سهم فقط یک حق رای خواهد داشت".

با توجه به خاتمه جلسه در ساعت ۱۲ و کفایت مذاکرات، مجمع به اتفاق آراء به آقای امین ابراهیمی با حق توکیل به غیروکالت داد تا با مراجعه به اداره ثبت شرکت‌ها، نسبت به ثبت این صورتجلسه اقدام و ذیل دفاتر و اوراق مربوطه را امضاء نماید.

هیئت رئیسه مجمع

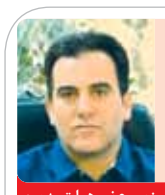
www.Gostaresh.news

آخرین اخبار و تازه ترین تحلیل ها را در پایگاه خبری «گسترش نیوز» دنبال کنید

یادداشت

تکلیف قانونی حقوق دولتی

مجید معصومی‌گودرزی - عضو هیات‌مدیره انجمن سنگ آهن ایران

در شـرایط فعلی، بخش معـدن نیازمند کمک و حمایت است تا در مسیر توسعه، سرمایه‌گذاری و ارزآوری، پیشرفت داشـته باشد، بنابراین باید در این مسـیر بسیاری از کارها تسهیل، موانع برطرف و گره‌ها باز شود.

یکـی از موضوعاتـی که نیاز اسـت موردبررسـی مجدد قـرار گیرد، روش محاسـبه و افزایش حقوق دولتی اسـت که چارچوب مشـخصی نـدارد و با اصول و منطق به‌صورت کارشناسی انجام نمی‌شود.

به‌عنـوان مثـال افزایـش بـالای حقـوق دولتـی و وضـع عـوارض صادراتـی حتـی بـرای مـواد معدنـی ماننـد هماتیـت کـه مصـرف داخلـی ندارنـد، از جمله عوامـل بازدارنـده‌ای اسـت کـه به‌نفـع بخـش معـدن نیست.

در حـال حاضر رشـد بالا و یک‌باره حقوق دولتی، فشـار زیـادی به معادن کوچک‌مقیاس وارد کرده اسـت. علاوه بر این فرمول یکسانی برای دریافت این رقم از معادن بزرگ و کوچک در نظر گرفته شـده است و این رویه به هردو گروه فشار وارد می‌کند.

به‌نظر می‌رسد که در محاسبه و اخذ حقوق دولتی معادن کوچک‌مقیاس، باید نگاه حمایتی در دسـتور کار قرار گیرد؛ چرا که اثرات اقتصادی و اجتماعی فعالیت این معادن بسیار بیشتر از حقوق دولتی خواهد بود.

میـزان صرفه اقتصادی باتوجه به مقیـاس درآمدزایی و سـوددهی معادن بزرگ و کوچک بسیار متفاوت است، پس مدلی که می‌تواند برای معادن کوچک قابل‌قبول باشد، برای معادن بزرگ تهدیدزا خواهد بود و بالعکس.

درباره ملاک و معیار محاسـبات حقوق دولتی باید گفت: تغییرات زیاد نرخ شمش فولاد در سال‌های اخیر که به‌علت تغییـرات نرخ ارز اتفاق افتاده اسـت، ارزش نسـبی حقوق دولتی را ـ که با ارقام ثابت محاسـبه می‌شد ـ کاهش داده اسـت، بنابراین برای جبران این کاهش، دسـتورالعمل اخذ حقوق دولتی براساس درصدی از فاکتور فروش اعمال شده است (تا ارزش حقوق دولتی نیز با افزایش تورم و بالا رفتن نرخ ارز کاهش پیدا نکند).

یکی از نکاتـی که درباره حقوق دولتی مطرح می‌شـود، گلایـه دولـت از دیرکـرد در پرداخـت حقـوق دولتـی است.

برای حل این معضل پیشنهاد می‌شود که دولت علاوه بر در نظر گرفتن جرایم تاخیر، سیاسـت‌های تشویقی جذابی برای بهره‌برداران خوش‌حسـاب پیش‌بینی کند،برای مثال معافیت‌هـای مالیاتی و امکان تخصیص بخش بیشـتری از حقـوق دولتی بـرای انجام طرح‌های تحقیق و توسـعه‌ای؛ تـا بـه ایـن ترتیـب از دیرکـرد در پرداخـت جلوگیری شود.

لازم به یادآوری است که در برخی موارد وصول مطالبات بهره‌برداران از شـرکت‌های دولتی هم (از جمله ذوب‌آهن و فـولاد) با تاخیر مواجه می‌شـود که ایـن موضوع در برخی موارد شـاید باعـث دیرکرد در پرداخت حقـوق دولتی نیز بشود.

نکتـه قابل‌ذکر دیگر در این زمینه سـر باز زدن دولت از صرف حقوق دولتی براساس قانون معادن است. طبق تبصره ۴ از ماده ۱۴ قانون معادن، دولت مکلف است درآمد حاصل از اجرای این ماده را همه‌ساله در بودجه سالانه منظور کند تا حداقل ۶۵ درصد آن در چارچوب قوانین و مقررات مالی کشـور و در راسـتای اجرای بهینه تکالیف و ماموریت‌های توسـعه بخش معدن و صنایع معدنی کشـور توسط وزارت صنعت، معدن و تجارت هزینه شـود و در تبصره ۶ نیز، ۱۵ درصد آن برای زیرساخت، توسعه و رفاه استان محل معدن و در تبصـره‌ای دیگر ۱۲ درصد برای منابع طبیعی اسـتان در نظر گرفته شـده است، اما اکنون کاستی‌های زیادی در این زمینه به‌چشم می‌خورد و حقوق دولتی، بیشتر به منبع درآمد دولت بدل شده است.

به‌عنـوان مثال اقدامـات چندانی در راسـتای تخصیص منابع مالی به‌منظور توسعه زیرساخت‌های مناطق دورافتاده انجام نشـده اسـت. همین‌طور درباره احیا و بازسازی محل عملیات معدنی -که یکی از مسئولیت‌های ارگان‌های دولتی از جمله جهاد کشـاورزی اسـت- کاری انجام نشده است و باتوجه به اهمیت موضوع اخیر برای شـرکت‌های بهره‌بردار و فشـار ارگان‌های دولتی، بهره‌برداران به‌ناچار بخش اعظم بازسازی‌ها را خود انجام می‌دهند.

این تنها نمونه‌ای از کاسـتی‌ها به‌شـمار می‌رود که مغایر با قانون معادن اسـت و انتظـار می‌رود در دولت فعلی برای حل آنهـا برنامه‌هایی مـدون و قابل‌اجرا اندیشـیده و اجرا شود.

سـخن آخـر اینکـه حقـوق دولتـی تاکنـون به‌صورت غیرسیسـتمی و براساس نظر کارشناسی محاسبه شده و از این‌رو همواره با چالش‌های فراوانی دست به‌گریبان بوده که از آن جمله می‌توان به نادیده گرفتن عوامل تاثیرگذار مانند عیار، مقیاس و میزان باطله‌برداری اشاره کرد.

امید اسـت با راه‌اندازی هرچه سـریع‌تر سامانه هوشمند محاسبه حقوق دولتی، زمینه شفاف‌سازی و برقراری عدالت در محاسبه حقوق دولتی، مهیا شود.

خودروهای لوکس در فهرست مشمولان مالیات برعایدی سرمایه

جذابیت سوداگری از بین می‌رود

قرار اسـت طـرح مالیات بـر عایدی سـرمایه در دسـتور کار مجلس شـورای اسـلامی قـرار گیرد. رئیس کمیسـیون اقتصـادی مجلس عنـوان کرده سال گذشته با توافق دولت، طرح مالیات بر عایدی سـرمایه در کمیسـیون جمع‌بنـدی شـده و فقـط انجام فرآیند اداری آن باقیمانده اسـت. بخشـی از طـرح مالیات بر عایدی سـرمایه یا واسـطه‌گری یا درآمد، مربوط به خودرو و مسـکن می‌شود. برخی کارشناسـان ایـن امر را کمک به حذف سـوداگری در بـازار خـودرو و کاهـش التهاب بـازار می‌دانند. بعضی دیگر هم عنـوان می‌کنند در حالی‌که دولت هنگام ورود این خودروها، تعرفه بالایی از صاحبان خودروها دریافـت می‌کند، تدویـن چنین مالیاتی نمی‌تواند منصفانه باشـد. البته این در حالی اسـت که نمایندگان خانه ملت، تصویب مالیات بر عایدی سـرمایه در مجلس را گام بلنـدی در بهبود اقتصاد کشـور می‌دانند، چراکه هدف از اجرای این مالیات، جلوگیری از سـفته‌بازی در بازارهای غیرمولد است و منجر به تقویت تولید می‌شود.

مشکلی که در حوزه مالیات بر خودروهای گران‌قیمت وجود دارد، به‌نوعی تعارض بیـن مالیات و عوارض گمرکی خودروهاسـت. دولت هنگام ورود خودرو به اندازه ارزش آن در قالب تعرفه، مالیات از صاحب خودرو دریافت می‌کند و اینکه دوباره مالیاتی مازاد وضع و دریافت کند، جای بحث و تامل بیشتری دارد

مالیات بر خودرو

براساس تصمیم‌های اتخاذشده، صاحبان خودروهای با ارزش بالای یک میلیـارد تومان، مکلف به پرداخت مالیات شـده‌اند. بـه این ترتیب، تمام مالکان (اعم از حقیقی و حقوقی) انواع خودروهای سواری و وانت دوکابین دارای شـماره انتظامی شـخصی به‌نام خود و فرزندان کمتر از ۱۸ سال و محجور تحت‌تکفل که در پایان هر سـال، مجموع ارزش آنها بیش از ۱۰ میلیارد ریال باشد، به شرح زیر مشمول مالیات سالانه خودرو هستند:

۱ - تـا مبلغ ۱۵ میلیارد ریال نسـبت‌به مازاد ۱۰ میلیـارد ریال، یک درصد؛

۲- تا مبلغ ۳۰ میلیارد ریال نسبت‌به مازاد ۱۵ میلیارد ریال، ۲ درصد؛

۳ - تا مبلغ ۴۵ میلیارد ریال نسبت‌به مازاد ۳۰ میلیارد ریال، ۳ درصد؛

۴- نسبت‌به مازاد ۴۵ میلیارد ریال، ۴ درصد.

تمام اشـخاص حقیقی و حقوقی مکلف هسـتند مالیات سالانه مربوط بـه خودروهای تحت‌تملک خود و افراد تحت‌تکفل را پرداخت کنند. ثبت نقل‌وانتقال خودروهایی که به‌موجب این بند برای آنها مالیات وضع شده، پیـش از پرداخـت بدهی مالیاتی موردانتقال شـامل مالیـات بر دارایی، نقل‌وانتقال قطعی و اجاره ممنوع است.

ماجرا از چه قرار است؟

سال ۹۸ با مواجه شـدن دولت با کسری بودجه، نمایندگان خانه ملت در مجلس دهم، پیشـنهاد اخـذ مالیات از خودروهـا و خانه‌های لوکس را مطـرح کردند. کمیسـیون تلفیق مجلس دهم، اخذ مالیات سـالانه از خودروهـا و خانه‌های لوکس را برای سـال ۹۹ تصویـب کرد که این امر، گام مثبتی برای ایجاد بسـترهای لازم در رسیدن به وضع قوانین جامع‌تر مالیات بر ثروت باشد. براساس مصوبه کمیسیون تلفیق، خودروهای بالای یـک میلیارد تومان و خانه‌های بالای ۱۰ میلیارد تومان مشـمول مالیات می‌شوند. این مالیات که مالیات بر ثروت به‌شمار می‌رود و کمترین اثرات منفی اقتصادی را دارد، علاوه‌بر افزایش درآمد دولت، موجب کاهش فاصله طبقاتی و تقویت عدالت در جامعه می‌شود.

در لایحه بودجه ۱۴۰۱ موضوع مالیات خودروهای لوکس دوباره مطرح و تاکید شـده اطلاعات و داده‌ها باید تا خرداد ۱۴۰۱ جمع‌آوری شـود و طرح تا بهمن همین سال به اجرا درآید.

تعارض تعرفه و مالیات

امراله امینی، کارشناس حوزه اقتصاد و مدرس دانشـگاه درباره مالیات بر عایدی سرمایه برای صاحبان خودرو معتقد است این مالیات به‌طورقطع سـهم قابل‌قبولی در اقتصادهـای جهان دارد اما در ایران با مشکلاتی همراه است.

امینـی بـه صمت گفت: ایـن مالیات که مربـوط به خودروهـای گران‌قیمت و لوکس اسـت بیشـتر شـامل خودروهای وارداتـی می‌شـود و تولیـدات داخلی را در برنمی‌گیـرد. این در حالی اسـت که اگر این مالیات بـرای خودروهای داخلی بـود، موثرتر واقع می‌شـد. او اضافه کرد: در حال‌حاضـر بـا توجه به تعـداد پایین خودروهای وارداتی، درآمد مالیاتی از این بخش عدد قابل‌توجهی نخواهد بود.

این مـدرس اقتصاد در ادامه سـخنان خود تصریح کرد: مشـکلی کـه در حوزه مالیات بر خودروهـای گران‌قیمت وجود دارد، به‌نوعـی تعـارض بیـن مالیـات و عوارض گمرکی خودروهاست.

دولـت هنـگام ورود بـه انـدازه ارزش خودرو در قالب تعرفـه مالیات از صاحب خودرو دریافـت می‌کند و اینکـه دوباره مالیاتی مازاد وضـع و دریافت کند، جای بحث و تامل بیشتری دارد.

امینی ادامه داد: در کشورهای دیگر، اگر دولت‌ها از ایـن خودروها مالیات دریافت می‌کننـد، در مقابل ورودی این خودروها پایین اسـت؛ این موضوع مهمی است که نبایـد نادیـده گرفته شـود. علاوه‌بر این، بـا کارآمد شـدن صنعت خودرو باید تلاش کنیم میزان تولیـدات داخلی افزایـش پیدا کند و تنهـا برای ایجـاد رقابـت، خودروهای خارجی وارد شوند.

▣ شکل مالیات‌گیری

ایـن کارشـناس بـا اشـاره به شـکل مالیات‌گیـری دولـت در کشـورهای توسـعه‌یافته و جهان سـوم، عنوان کرد: آمار تولید خودرو در کشـورهای صنعتی و صاحب خودرو بالاسـت؛ بنابراین بهای تمام‌شـده رقابتـی بـوده و دولت‌هـا و صنعتگران این کشـورها دغدغه و نگرانی نسبت به واردات کالاها ندارند و در نتیجه عوارض ورودی این محصـولات را پایین آورده‌اند.

ایـن مدرس اقتصاد در دانشـگاه علامه طباطبایی اضافه کرد: کشـورهای جهان سوم مانند کشورهای حاشیه خلیج‌فارس هم با تعرفـه پایین خودرو وارد می‌کنند؛ از این‌رو قیمت خودروهای خارجی در این کشورها پایین‌تر از ایران است.

درکشـورهایی ماننـد کشـور مـا که تیـراژ تولید خودرو پایین اسـت و قیمت تمام‌شده رقابتی نیست، واردات دغدغه‌ای بـرای کاهش سـهم بازار شـده؛ از این‌رو تعرفه واردات بالاسـت و تصویب مالیاتی جـدا از تعرفـه گمرکی، بـرای صاحبان خودرو سنگین خواهد بود.

سدی در مقابل دلال بازی

در ادامـه رضا آریاراد از دیگر کارشناسـان حوزه خودرو نظر متفاوتی دارد و معتقد اسـت اجرای کامـل این قانون می‌تواند جذابیت سوداگری در بازار خودرو را از بین ببرد.

آریاراد به صمت گفت: ماهیت مالیات بر عایدی واسـطه‌گری یا سـرمایه برای این اسـت که از دلال‌بـازی در بازار جلوگیری شـود. حضور سوداگران در دوره‌هایی که بازار به لحاظ عرضه و تقاضا مناسب نیست و حالت الاکلنگی دارد، بسیار زیاد است.

او ادامه داد: در سـایر کشـورها هم برای اینکه مانع بالا رفتن قیمت کالاهایی مانند مسکن و خودرو شوند و دست دلال‌ها را از بازار کوتاه کنند، این نوع مالیات را وضع می‌کنند تا قیمت‌ها به ثبات برسد.

▣ سود سوداگران

این کارشناس بازار خودرو با اشاره به آمار تولید خودرو کشور گفت: براسـاس آمار منتشرشده وزارت صنعت، معدن و تجارت در مدت ۳ سـال (۹۷، ۹۸ و ۹۹) حدود ۲ میلیون و ۶۰۰ هزار خودرو در کشـور تولید شـده که در مقابل تیراژ تولید ۱.۶ که در سـال ۹۱ محقق شد، آمار پایینی است. در این مدت، به‌طور میانگیـن فاصله قیمتی بین نرخ کارخانه و بازار زیاد و سـودی بیش از ۱۵۰ هزار میلیارد تومان برای سـفته‌بازی سـوداگران مهیا شـد. این در حالی اسـت که این میزان درآمد می‌توانست برای دولت باشد و دولت نیز آن را در قالب یارانه یا تسهیلات به صنعت خودرو بپردازد که کمکی به وضعیت تولید شود.

▣ دو تعریف از درآمدهای خودرویی

این کارشناس حوزه خودرو در پاسخ به این پرسش که با وجود تعرفه بالای واردات آیا مالیات بر عایدی سرمایه در حوزه خودرو منصفانه خواهد بود یا خیر، گفت: براسـاس مذاکرات انجام‌شده قرار اسـت تعرفه واردات خودرو در دوره جدید همچون گذشته بین ۴۰ تا ۷۰ درصد باشد. پس از رفع ممنوعیت واردات خودرو (ورود خودروهایی با قیمت ۷ تا ۲۱ هزار دلار) وضع کردن این تعرفه بیشـتر جنبه بازدارندگـی دارد که از ورود و عرضه بیش از انـدازه این خودروها جلوگیری شـود. وی تصریح کرد: تعرفه گمرکی در تمام کشـورها مرسوم است. تعرفـه ورودی، قیمت کالاهای خارجی را بـالا می‌برد تا برای مشـتری داخلی جذابیتی ایجاد نکننـد و در واقع تعرفه با این هدف، طراحی و انجام می‌شـود. بنابرایـن نرخ تعرفه و مالیات بر عایدی درآمد برای خودروها دو موضوع جداگانه اسـت. اولی برای تعـادل در واردات و دیگری برای تعـادل در بازار و حذف فعالیت‌های واسـطه‌گری تعریف شـده است. آریاراد در ادامه سـخنان خود به مثالی در این‌باره اشاره کرد و گفت: چین سال ۲۰۰۲ میلادی به سازمان تجارت جهانـی (WTO) پیوسـت. پیش‌ازاین، چین بـرای کالاهای وارداتـی تعرفه بـالا تعیین کـرده بود. این پول بـرای تکمیل زیرسـاخت‌ها هزینه شـد. در قرن جدید میـلادی که چین به بلوغ اقتصادی دست یافت و تولیدکنندگان این کشور توانستند محصـولات رقابتـی تولید کنند، به سـازمان تجـارت جهانی پیوست و تعرفه واردات کاهش یافت؛ بنابراین براساس مقررات بین‌المللی و دادوستدهای جهانی، عدد تعرفه مشخص می‌شود.

او یادآور شد: در واقع تعرفه‌ها به‌گونه‌ای درنظر گرفته می‌شود تا کشـورهای عضو این سـازمان، مـراودات تجـاری بهتری با یکدیگر داشته باشند.

او افزود: ایران تا امروز نتوانسـته به سـازمان تجارت جهانی بپیوندد، چون زیرساخت‌های لازم هنوز فراهم نشده است.

این کارشـناس حوزه خودرو در ادامه سخنان خود گفت: اگر این قانون به‌طور کامل اجرایی شود، التهاب بازار کاهش یافته و بازار به ثبات می‌رسد. با اجرایی شدن این قانون حتی اگر عرضه و تقاضا تراز نباشد بازار خودرو جذابیتی برای سوداگری نخواهد داشـت، زیرا با خریدوفروش این خودروها، صاحبان آنها باید به دولت مالیات بپردازند.

آریاراد در پایان یادآور شـد: با اجـرای کامل قانون مالیات بر سـرمایه، درآمدهایی برای دولت ایجاد می‌شود که می‌تواند آنها را در تولید هزینه کند.

سخن پایانی

زمانی کـه اقتصاد یک کشـور بیمار باشـد، کوچک‌تریـن تغییری تنش‌هـای زیـادی به‌دنبال خواهد داشـت، حتی اگـر از این تغییرات به‌عنوان جراحی اقتصادی نام برده شود.

در چند سـال اخیر که دولت با کسری بودجه روبه‌رو شده، براساس پیشـنهاد کارشناسـان اقتصادی سـعی دارد از بخش مالیات، کسری بودجه را جبران کند. به‌عنوان مثال در حوزه خودرو در کنار مالیات از خودروهای لوکس، قانونی دیگر برای امسـال اجرایی شـده که هر نوع نقل‌وانتقال خودرو نیز مشـمول مالیات شده و دو طرف قرارداد باید به دولت مالیات بپردازند.

این در حالی اسـت که پیش‌تر فقط از نقل‌وانتقال خودروهای دست دوم مالیات اخذ می‌شد.

برخی اقتصاددانان معتقدند عملکرد درسـت دولت در مالیات‌گیری، مانع فرار مالیاتی شده و منابع مالی برای سرمایه‌گذاری در بخش مولد کشور افزایش می‌یابد.

قانون مالیات بر درآمد نیز با این رویکرد طراحی و اجرا می‌شود تا در بخش خودرو این درآمد در قالب تسهیلات و شاید هم یارانه به صنعت خودرو تزریق شود تا چالش‌های این صنعت کاهش یابد.

برخی منتقـدان معتقدند مالیـات بر خودروهای لوکـس نمی‌تواند کارسـاز باشـد، زیرا تعداد این خودروها در کشور آمار بالایی ندارد که بتـوان روی درآمد آن برنامه‌ریزی کرد. در این راسـتا، وقت قانون‌گذار گرفته می‌شود، درحالی‌که سود زیادی عاید کشور نمی‌شود.

در گفت‌وگو با کارشناسان بازار سرمایه بررسی شد:

جذب نقدینگی از گذرگاه مالیات بر عایدی سرمایه

مالیات بر عایدی سرمایه به سود ناشی از انتقال اموال غیرمولد اعمال می‌شود. این مالیات با هدف افزایش هزینه فعالیت‌های غیرمولد همچون سوداگری در بازار املاک، سکه، ارز، خودرو و... و همچنین افزایش درآمدهای دولت وضع می‌شود. تصویب و اجرای این طرح، مزیت‌های دیگری نیز به همراه دارد که از جمله مهم‌ترین آنها می‌توان به ترغیب بنگاه‌ها به تامین مالی طرح‌های توسعه از منابع داخلی شرکت اشاره کرد. براساس اظهارات رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی، طرح مالیات بر عایدی سرمایه در یکی، دو هفته آینده در دستور کار صحن علنی مجلس قرار می‌گیرد. نمایندگان موافق این طرح اعتقاد دارند تصویب و اجرای طرح یادشده ضمن جلوگیری از سفته‌بازی در بازارهای غیرمولد زمینه تقویت بازارهای مولد را هم فراهم کند. از آنجا که مالیات بر عایدی سرمایه در حال حاضر به بازار سهام اختصاص ندارد، انتظار می‌رود شاهد اثرات مثبت آن بر بورس باشیم. برای بررسی این موضوع با کارشناسان و فعالان بازار سرمایه کشور گفت‌وگو کرده‌ایم.

مرضیه احقاقی
editor@smtnews.ir

عکس: آیدا فریدی

در ۲ سال اخیر، تمایل افراد به خرید و سرمایه‌گذاری در بازار رمزارزها شدت یافته است. البته خروج پول از بازارهای غیرمولد لزوما به منزله ورود آن به بازارهای مولد نیست

ضرورت اخذ مالیات از سرمایه

مهدی سوری، کارشناس بازار سرمایه در گفت‌وگو با صمت و در ارزیابی وضع مالیات بر عایدی سرمایه و تاثیر آن بر بورس، اظهار کرد: در یک نگاه ساده، تصویب و اخذ مالیات بر عایدی سرمایه به منزله افزایش هزینه سودسازی در بازارهای موازی بورس است. البته از این نکته نباید غافل شد که سرمایه‌گذاران بورسی به شکل سنتی از هر فروش خود، فارغ از سود یا زیانی که درنتیجه این معامله از آن خود می‌کنند، مالیاتی را می‌پردازند. در واقع صاحبان سهام شرکت‌ها در پرداخت مالیات از سوی این مجموعه‌ها به دولت سهیم هستند اما تاکنون سرمایه‌گذاری در سایر بازارهای موازی بورس همچون مسکن، خودرو، ارز، طلا و... معاف از مالیات بوده است. درنتیجه تصویب این طرح به منزله جذب سرمایه به سایر بازارهای موازی ازجمله بورس است.

■ ثبات، الزامی برای رشد

این کارشناس بورس افزود: با این وجود باید خاطرنشان کرد که بازار سرمایه و همچنین سایر بازارهای موازی و حتی فراتر از آن فضای کسب‌وکار در سایه پیش‌بینی‌پذیری از آینده و ثبات در سیاست‌گذاری امکان رشد پایدار می‌یابد.

وی گفت: مالیات بر عایدی سرمایه در شرایطی که این سرمایه از تورم به‌وجود آمده، ناعادلانه است، چراکه در چنین شرایطی ارزش دارایی افراد تنها به‌واسطه تورم بالا رفته و اگر آن شخص بخواهد دارایی خود را به فروش برساند و به دارایی دیگری تبدیل کند، از نظر حسابداری، منتفع شده اما دوباره نمی‌تواند دارایی مشابه دارایی قبلی را خریداری کند.

■ جبران کسری بودجه به هر بهانه‌ای

سوری گفت: بی‌توجهی سیاست‌گذاران به شرایط اقتصادی و تورم موجب می‌شود افراد گمان کنند سیاست‌گذاران به‌دنبال آن هستند تا به هر بهانه‌ای پولی از آنها دریافت کنند. در واقع در شرایطی که دولت به‌دلیل تحریم و محدودیت در فروش نفت با مشکلات اقتصادی بسیاری روبه‌رو شده، برای جبران کسری بودجه خود روی توان مالی مردم حساب کرده است.

البته مالیات باید جزیی اصلی از درآمدهای دولت باشد اما همین مالیات‌ستانی نباید به‌گونه‌ای باشد که به فرار سرمایه از کشور منتهی شود، چراکه این‌گونه اقدامات امنیت سرمایه‌گذاری پایدار را در کشور به خطر خواهد انداخت.

وی در ادامه و در ارزیابی تاثیر اجرای این طرح بر جذب سرمایه به بخش‌های مولد اقتصاد کشور گفت: تصویب طرح اخذ مالیات بر عایدی سرمایه می‌تواند زمینه‌ساز جذب این نقدینگی به بخش‌های مولد اقتصادی کشور باشد اما این اتفاق لزوما نمی‌افتد.

■ جایگزینی مطمئن برای سرمایه‌گذاری

سوری تاکید کرد: مسکن یا خودرو کالاهای مصرفی هستند و نباید به‌عنوان کالای سرمایه‌گذاری خریدوفروش شوند، چراکه این‌گونه اقدامات و ورود سرمایه به بازار مسکن و خودرو با هدف سرمایه‌گذاری، به منزله برهم خوردن بازار در این بخش و اخلال در عرضه و تقاضا در این حوزه خواهد بود. اخلالی که نتیجه آن گران شدن هرچه بیشتر قیمت مسکن یا خودرو و... است. اما باید این موضوع را هم در نظر گرفت که جذب سرمایه به چنین بخش‌هایی در سایه اجرای سیاست‌های غلط و لجام‌گسیخته اقتصادی در کشور، انجام شده و وقتی با اخذ مالیات بر عایدی مسیر جذب سرمایه به حوزه‌هایی همچون دلار، طلا، مسکن، خودرو و... دشوار یا هزینه‌بر می‌شود، باید جایگزین مطمئن دیگری برای جذب سرمایه مردم وجود داشته باشد.

اما اگر زمینه هموار برای جذب سرمایه در بخش مولد اقتصادی ایجاد نکرده باشیم، با اجرای مقررات جدید و سخت کردن سرمایه‌گذاری در حوزه‌های غیرمولد، کنترلی بر جریان نقدینگی نخواهیم داشت. به بیان دیگر در چنین شرایطی این احتمال می‌رود که کنترل نقدینگی از حوزه اختیارات دولت خارج شود.

به‌عنوان مثال در سال‌های اخیر بخش قابل‌توجهی از سرمایه افراد جذب بازار رمزارزها شده است. در این میان، بسیاری از افراد غیرمتخصص نیز جذب این بازار و متضرر شده‌اند. تمایل قابل‌توجه برای خروج پول از کشور، پیام‌هایی برای سیاست‌گذاران دارد. سیاست‌گذاران باید با دقت‌نظر بیشتر روی شرایط اقتصادی کشور، سیاست‌گذاری کنند؛ یعنی همواره به‌دنبال دشوار کردن شرایط سرمایه‌گذاری نباشند.

وی افزود: در موارد متعددی شاهدیم که با ابلاغ یک بخشنامه غلط، سودآورترین صنایع به مرحله زیاندهی می‌رسند یا از سودآوری آنها به‌شدت کاسته می‌شود؛ در چنین موقعیتی چگونه می‌توان منتظر جذب سرمایه به بخش‌های مولد بود؟ سوری در پایان گفت: از مجموع موارد یادشده می‌توان این‌طور نتیجه گرفت که در سال‌های اخیر شاهد خروج سرمایه و جریان نقدینگی از کشور بوده‌ایم، مشکلی که امید می‌رود با اصلاح سیاست‌ها برطرف شود.

رونق بورس

امید پورمحمود، کارشناس بازار سرمایه در گفت‌وگو با صمت اظهار کرد: طرح دریافت مالیات از عایدی سرمایه در چند سال اخیر مطرح بوده است. این طرح در حال حاضر شامل بازار سهام نمی‌شود و بر همین اساس نیز باید اذعان کرد که دریافت مالیات از سایر بازارهای موازی، به نفع بازار سرمایه خواهد بود.

این کارشناس بازار افزود: اخذ مالیات بر عایدی سرمایه درباره حقوقی‌ها موضوعیت و اهمیت بیشتری دارد. این سرمایه‌گذاران اغلب با دید بلندمدت خرید می‌کنند؛ در نتیجه با تصویب طرح یادشده باید منتظر جذب سرمایه آنها به صندوق‌های سرمایه‌گذاری و حتی اوراق دولتی، باشیم. در مواردی این شائبه مطرح می‌شود که یکی از اهداف اصلی برای اجرای طرح موردبحث تحمیل فشار بیشتر به بخش حقوقی برای خرید اوراق دولتی است، چراکه دولت می‌تواند با اجبار حقوقی‌ها به خرید اوراق قرضه، بخشی از کمبود بودجه خود را جبران کند.

پورمحمود گفت: اجرایی شدن این طرح، خلأهای قانونی بسیاری دارد و همین موضوع اجرای آن را برای مدت زمان طولانی به تعویق انداخته است. این کارشناس بازار سرمایه افزود: با این وجود، به اعتقاد من، طرح موردبحث در حالت کلی مثبت ارزیابی می‌شود، هرچند باید مراحل اجرای آن به‌درستی تبیین شود.

■ آینده روشن

وی اظهار کرد: از ابتدای سال جاری شاهد روند رو به رشد شاخص بازار سهام بوده‌ایم اما ارزش بسیاری از سهم‌ها همپای شاخص، افزایش نیافته؛ بنابراین سرمایه‌گذاری روی این سهم‌ها مثبت ارزیابی می‌شود.

وی با اشاره به برگزاری مجامع شرکت‌های بورسی در خردادماه و همچنین تقسیم سود شرکت‌ها گفت: همین موضوع نیز زمینه جذابیت بیشتر این بازار را فراهم کرده است. پورمحمود گفت: با توجه به افق روشنی که برای بازار سرمایه پیش‌بینی می‌شود، اجرای طرح موردنظر در حالت کلی مثبت ارزیابی می‌شود. به بیان دیگر، بورس یکی از معدود بازارهایی است که شامل این قانون نمی‌شود و باید منتظر اثرات مثبت آن بر بازار سرمایه کشور باشیم. هرچند نباید منتظر تاثیر آنی باشیم، چراکه این اثرات در بلندمدت نمایان می‌شود.

وی در ادامه افزود: البته نباید از این نکته نیز غافل شد که دولت به‌دنبال نوسان گرفتن از بازار سرمایه و جبران کسری بودجه خود است و همین موضوع ریسک سرمایه‌گذاری در بورس را افزایش می‌دهد.

سیاست‌گذاران ما نیز اعتقادی به ثبات در تصمیم‌گیری ندارند و همین موضوع خود از اعتماد صاحبان سرمایه به بازارهای پرریسک ازجمله بورس می‌کاهد. با این وجود، پیش‌بینی می‌شود در سال جاری روزهای روشن و مثبتی در انتظار بورس باشد.

پورمحمود اظهار کرد: با وجود رشد بورس در ماه‌های گذشته اما بازار سرمایه در مقایسه با سایر بازارهای موازی رشد نکرده و درنتیجه این بازار هنوز جذابیت سرمایه‌گذاری دارد و پیش‌بینی می‌شود شاخص بورس رقم‌های بیشتری را ازآن خود کند.

وی در پایان گفت: تورم، روند صعودی قیمت فلزات و انرژی در بازارهای جهانی، از مهم‌ترین محرک‌های بازار سرمایه هستند. همین موضوعات نیز پیش‌بینی رشد بازار سرمایه را در آینده تقویت می‌کند.

مالیات بر عایدی سرمایه با هدف افزایش هزینه فعالیت‌های غیرمولد همچون سوداگری در بازار املاک، سکه، ارز، خودرو و... و همچنین افزایش درآمدهای دولت وضع می‌شود

سخن پایانی

مالیات بر عایدی سرمایه با اهداف گوناگونی مانند تنظیم فعالیت بخش‌های گوناگون اقتصادی، محدود کردن سوداگری، افزایش منابع عمومی، ایجاد عدالت اجتماعی و افزایش کارآیی اقتصادی وضع می‌شود.

در حالت کلی، انتظار می‌رود وضع مالیات بر عایدی سرمایه تاثیر مثبتی بر عملکرد بورس داشته باشد. با این وجود، برخی کارشناسان نسبت به روش‌ها و موقعیت اجرای این طرح هشدار می‌دهند.

این کارشناسان معتقدند بخش قابل‌توجهی از سرمایه مردم تنها به‌دلیل تورم افسارگسیخته در کشور ایجادشده و ارزش واقعی ندارد.

در چنین شرایطی، وضع مالیات به منزله تقویت بدگمانی در بین صاحبان سرمایه است. موضوعی که حتی می‌تواند به خروج سرمایه مردم از کشور منتهی شود.

کما اینکه در ۲ سال اخیر تمایل افراد به خرید و سرمایه‌گذاری در بازار رمزارزها شدت یافته؛ بنابراین باید بر این نکته تاکید کرد که خروج پول از بازارهای غیرمولد لزوما به منزله ورود آن به بازارهای مولد نخواهد بود.

یادداشت

دست باز دلالان در بازار

علی رهبری
فعال صنعتی

بهبود فضای کسب‌وکار یکی از اهداف اصلی و همچنین درخواست‌های تولیدکنندگان و صنعتگران است.

بر همین اساس نیز وزارت صنعت، معدن و تجارت با هدف بهبود فضای کسب‌وکار و افزایش کیفیت خدمات، از طریق سامانه بهین‌یاب خدمات بسیاری به تولیدکنندگان ارائه می‌دهد. با این وجود، سامانه یادشده نه‌تنها تاثیر مثبتی بر بهبود فضای کار ندارد، بلکه انتقادهای گسترده‌ای به عملکرد آن نیز وارد است.

با توجه به تنش‌هایی که میان تولیدکنندگان در حلقه‌های گوناگون زنجیره محصولات پتروشیمی و فلزی وجود دارد، برخی کالاها که میزان تولید آنها کمتر از نیاز داخلی است، به فهرست محصولات بهین‌یاب اضافه شده‌اند؛ یعنی سهمیه‌ای از مواد اولیه براساس آمار تولید شرکت‌ها، تعیین و در اختیار آنها قرار داده می‌شود. با این وجود، انتقادهایی به عملکرد این سامانه وارد است از جمله آنکه این سامانه راهکاری برای تخصیص مواد اولیه به واحدهای تازه‌تاسیس ندارد. علاوه بر این، بروکراسی اداری اعطای سهمیه بهین‌یاب به‌قدری پیچیده است که گاه چندین ماه زمان می‌برد تا مواد اولیه به‌دست تولیدکنندگان برسد.

این چالش‌ها در شرایطی سد راه صنعتگران می‌شود که تولید محرک اقتصاد کشور است و در طول سال‌های اخیر بارها به رشد آن تاکید شده است. در چنین شرایطی بروکراسی پیچیده یادشده، برنامه تولید صنعتگران را به تعویق می‌اندازد یا هزینه‌های سربار قابل‌توجهی به آنها تحمیل می‌کند. در واقع باید اذعان کرد که مسئولان و سیاست‌گذاران ما درکی درستی از حساسیت‌های سرمایه‌گذاری در کشور ندارند و همین موضوع باعث افزایش زمان تامین مواد اولیه واحدهای صنعتی می‌شود. باتوجه به بخشنامه مواد ملتهب و غیرملتهب، فعال صنعتی برای مواد غیرملتهب حداکثر ۵۰ درصد و برای مواد ملتهب ۳۰ درصد ظرفیت تولید درج‌شده در پروانه بهره‌برداری مواد اولیه دریافت می‌کند. حال این سوال مطرح می‌شود که چرا صنعتگر باید با نصف یا کمتر از نصف توان ظرفیت واحد صنعتی خود، تولید کند؟ این در حالی است که هزینه‌های عدم‌تولید با حداکثر ظرفیت به‌دلیل عدم‌تامین مواد اولیه بر دوش صنعتگر خواهد بود. در ادامه باید خاطرنشان کرد که قیمت ماده اولیه در بورس کالا تفاوت بسیار زیادی با قیمت آن محصول در بازار آزاد دارد. دو نرخی‌شدن محصولات ریشه بسیاری از رانت‌ها و ایجاد بازارهای سیاه است. این دونرخی شدن و ایجاد بازار آزاد برای محصولات بهین‌یاب نشان‌دهنده عدم‌کارآمدی سامانه‌های دولتی از جمله سامانه بهین‌یاب برای مقابله با رانت است. محصولاتی که در سامانه بهین‌یاب قرار دارند، فقط از طریق بورس کالا و تنها به مصرف‌کنندگانی فروخته می‌شود که موفق به اخذ سهمیه بهین‌یاب از وزارت صنعت، معدن و تجارت شده‌اند. با این وجود همین محصولات در بازار آزاد و با قیمت به مراتب بالاتری به فروش می‌رسند. تولیدکنندگان واقعی نیز به‌دلیل کمبود مواد اولیه ناچار می‌شوند از این بازار خرید کنند و تولید خود را تداوم بخشند.

اما نکته اصلی اینجاست که محصولات عرضه‌شده در بازار آزاد توسط چه اشخاصی و چگونه به این بازار عرضه می‌شود؟ چرا سازمان‌های ناظر بازار هیچ واکنشی به این بازارهای دونرخی و غیرقانونی ندارند؟ توجه به این نکته ضروری به‌نظر می‌رسد که تمامی تولیدکنندگان برای اخذ سهمیه بهین‌یاب، سند تعهد محضری عدم‌فروش را در دفترخانه‌های اسناد رسمی امضا کرده‌اند؛ بنابراین چنین تخلفاتی باید بررسی شود. متاسفانه سال گذشته در نبود نظارت بر خریدوفروش مواد اولیه از سامانه بهین‌یاب شاهد بودیم که قیمت برخی محصولات فولادی و پتروشیمی عرضه‌شده در بورس کالا با نرخ این محصولات در بازار آزاد تفاوت چشمگیری داشت.

در چنین شرایطی، تقاضای کاذب با هدف دلالی در سامانه بهین‌یاب ایجاد می‌شود. این تقاضای کاذب در سال گذشته به‌قدری شدت گرفت که رقابت گسترده‌ای برای خرید برخی محصولات در بورس کالا ایجاد شد، تاجایی‌که قیمت نهایی خرید برخی مواد اولیه حتی ۵۰ درصد نسبت به قیمت پایه آنها بیشتر شد. در واقع در چنین بستر ناکارآمدی تولیدکننده صنایع پایین‌دست و مصرف‌کننده نهایی، قربانی ناکارآمدی سامانه‌های دولتی می‌شوند.

پنجشنبه
۲۳ تیر ۱۴۰۱- ۱۴ ذی‌الحجه ۱۴۴۳ - ۱۴ ژوئیه ۲۰۲۲- شماره ۲۱۰۱-پیاپی ۳۴۱۹

صمت
صنعت معدن تجارت

منشور اخلاق حرفه‌ای روزنامه‌نگاری در روزنامه صمت: www.smtnews.ir/about.html

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی و مطبوعاتی «صمت»
مدیرمسئول: ناصر بزرگمهر
سردبیر:عاطفه خسروی

تلفن: ۸۲۱۹۰ - نمابر: ۸۸۷۱۳۷۳۰- پیامک: ۳۰۰۰۸۲۱۹۰
سازمان آگهی‌ها: ۳-۸۸۷۲۲۷۳۲ - نمابر آگهی ها: ۸۸۷۲۴۲۱۱-۰۹۰۲۶۲۹۱۴۸۸
امور مشترکین: ۸۸۷۲۲۷۳۵ - روابط عمومی: ۸۸۱۰۵۳۰۹
توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۵
تهران، خیابان قائم‌مقام فراهانی - کوچه آزادگان شماره ۲۶- کد پستی ۱۵۸۶۷۳۳۸۱۱
روابط عمومی: pr@smtnews.ir آگهی: ads@smtnews.ir
امور استان‌ها: ostanha@smtnews.ir
چاپخانه: انتخاب رسانه

info@smtnews.ir
www.smtnews.ir
instagram.com/smtnewspaper
telegram.me/smtnews
tozi.smtnews@gmail.com

روزنامه صمت با رتبه ۱
در میان روزنامه‌های تخصصی مقام ۱
در میان روزنامه‌های اقتصادی مقام ۲

عضو انجمن مدیران روزنامه‌های غیردولتی
عضو انجمن مدیران رسانه
عضو تعاونی مطبوعات

کارتون روز

بدون شرح

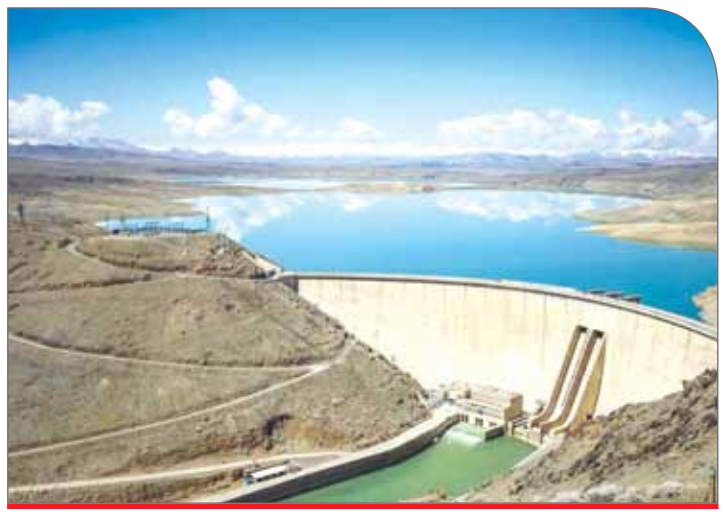
طرح: حسین علیزاده

گفت‌وگو

طرح تعادل‌بخشی به منابع آب زیرزمینی در گفت‌وگو با کارشناس محیط‌زیست بررسی شد

شرایط نگران‌کننده آب‌های زیرزمینی

برنامه‌های وزارت نیرو در سال ۱۳۸۴ با هدف کنترل افت و کسری مخزن ایجاد شده در آبخوان‌ها، با تعریف طرح تعادل‌بخشی، تغذیه مصنوعی و پخش سیلاب برای بهبود وضعیت منابع آب زیرزمینی آغاز شد. با گذشت چند سال نتایج مطلوبی از اجرای این طرح حاصل نشد. دوباره با فعال شدن شورای‌عالی آب در دولت یازدهم، وزارت نیرو در سال ۱۳۹۲ با ارائه برنامه‌های خود در جلسه هشتم شورای‌عالی آب، گام جدی‌تری برای برخورد قانونی در مقابل برداشت‌های غیرمجاز برداشت و در نهایت طرحی با عنوان طرح احیا و تعادل‌بخشی منابع آب زیرزمینی کشور مشتمل بر ۱۵ پروژه تدوین و شهریور ۱۳۹۳ تصویب شد. در کنار این طرح، تکالیفی نیز برای وزارتخانه‌های نیرو، جهادکشاورزی، صنعت، معدن، تجارت و کشور مشخص شد. بر این اساس، قرار بود تا پایان برنامه ششم توسعه، کسری مخزن سفره‌های آب زیرزمینی، سالانه صفر شود اما این هدف‌گذاری عملیاتی نشد و به‌گفته شرکت مدیریت منابع آب ایران کسری مخزن از عدد ۱۲۰ میلیارد مترمکعب در آغاز طرح، هم‌اکنون به ۱۴۰ میلیارد مترمکعب رسیده است. پدرام جدی، کارشناس محیط‌زیست در گفت‌وگو با صمت می‌گوید: برای احیای منابع آب زیرزمینی، اسم‌های خوب انتخاب و پول‌های خوبی مصوب می‌کنند، حتی اگر محقق نشود. این طرح‌ها فقط پول‌پاشی است. اینکه این چاه را ببندیم یا دهانه آن چاه را پر کنیم، اقدامات حداقلی و بعضا نمایشی است. این اقدامات آورده زیادی برای کشور ندارد. ما باید به‌طور جدی آبخیزداری را در دستور کار قرار دهیم. مشروح این گفت‌وگو را در ادامه می‌خوانید.

آبخیزداری در قوانین بالادستی

در اسناد و قوانین بالادستی به تعادل بخشی آب‌های زیرزمینی با انجام عملیات آبخیزداری و آبخوانداری تاکید شده است. برای نمونه در بند ۹ سیاست‌های کلی محیط‌زیست چنین آمده است: «تعادل‌بخشی و حفاظت کیفی آب‌های زیرزمینی از طریق اجرای عملیات آبخیزداری، آبخوان‌داری، مدیریت عوامل کاهش بهره‌برداری از آب‌های زیرزمینی و تبخیر و کنترل ورود آلاینده‌ها.» و در ماده ۳۵ قانون برنامه ششم توسعه (۱۳۹۶-۱۴۰۰) در این‌باره گفته شده است: دولت مکلف است به‌منظور مقابله با بحران کم‌آبی، رهاسازی حقابه‌های زیست‌محیطی برای پایداری سرزمین، پایداری و افزایش تولید در بخش کشاورزی، تعادل‌بخشی به سفره‌های زیرزمینی و ارتقای بهره‌وری و جبران تراز آب، به‌میزانی که در سال پایانی اجرای قانون برنامه ۱۱ میلیارد مترمکعب شود، اقدامات زیر را به‌عمل آورد: توسعه روش‌های آبیاری نوین، اجرای عملیات آبوخاک (سازه‌ای و غیرسازه‌ای)، توسعه آب‌بندها و سامانه (سیستم)های سطوح آبگیر دست‌کم به میزان ۶۰۰ هزار هکتار در سال؛ ۲- احیاء، مرمت و لایروبی قنوات به میزان سالانه ۵ درصد وضع موجود در طول اجرای قانون برنامه با تاکید بر فعالیت‌های آبخیزداری و آبخوانداری برای احیای قنوات.

از نظر شما، چرا طرح احیا و تعادل‌بخشی به آب‌های زیرزمینی نتوانسته موفق عمل کند؟

یک معنی تعادل‌بخشی به سفره‌های آب زیرزمینی این است که برداشت آب را از سفره‌های زیرزمینی بهینه و متناسب با شرایط اکولوژیک کشور از آن بهره‌برداری کنیم. تراز آبی سفره‌های زیرزمینی در ایران ۱۰۰ میلیارد مترمکعب است. به‌گفته مسئولان این عدد امروز به ۱۴۰ میلیارد مترمکعب رسیده که نشان‌دهنده ۴۰ میلیون مترمکعب تراز منفی است. در واقع ما بیش از ورودی آب به سفره‌های آب زیرزمینی از آن برداشت می‌کنیم. در حال حاضر حدود یک میلیون چاه در کشور وجود دارد که از این مقدار ۴۰۰ هزار چاه غیرمجاز است. معنی غیرمجاز در اینجا این است که چاه دایر شده بیش از ظرفیت دشت است. این در حالی است که از حدود ۶۰۹ دشت کشور ۴۰۰ دشت بحرانی و ممنوعه اعلام شده و نباید هیچ‌گونه برداشت آبی از آن انجام شود، چراکه بر اثر خالی شدن سفره‌های آب زیرزمینی به‌طور میانگین دشت‌های کشور سالانه ۶ سانتی‌متر فرونشست زمین دارد. این میزان در بعضی از مناطق مانند اصفهان به ۱۸.۵ سانتی‌متر و در جنوب تهران به ۲۱ سانتی‌متر می‌رسد. تعداد چاه‌های غیرمجاز در کشور بسیار زیاد است و این باعث شده خروجی آب بسیار بیشتر از ورودی باشد. به همین دلیل است که طرحی مانند احیا و تعادل‌بخشی منابع آب زیرزمینی کشور ناموفق می‌شود.

موضوع چاه‌های غیرمجاز با چالش‌های گوناگونی از جمله ایجاد معیشت جایگزین برای کشاورزان روبه‌رو است. به‌طور کل اقدامات انجام‌شده برای حل این مشکل چقدر موثر بوده است؟

با رویه‌هایی که دولت مثلا با رفتارهای قهری پیش گرفته، نمی‌توان جلوی این موضوع را گرفت. پلمپ کردن چاه یا برق و کنتور ندادن به آن در جایگاه خود خوب است اما بازدارندگی محدودی دارد. بر فرض به چاه‌هایی که دایر شده برق ندهیم اما با چاه‌هایی که قبلا به آن برق داده‌ایم، می‌خواهیم چه کنیم؟ از سوی دیگر، وقتی به چاه برق ندهیم، ممکن است از ژنراتور و پمپ گازوئیلی و نفتی استفاده کنند. فارغ از بحث فسادی که ممکن است اتفاق بیفتد، دولت هم توانایی این را ندارد که به همه‌جا سرکشی کند. نظارت کردن به این شکل در کل کشور که ببینیم چه کسی چاه مجاز و چه کسی چاه غیرمجاز دارد، ممکن نیست. برای این موضوع می‌توان از روش‌های دیگری مانند سوت‌زنی هم استفاده کرد. در روش سوت‌زنی مردم خودشان گزارش می‌دهند که در کجا چاه غیرمجاز وجود دارد. بر همین اساس، هر چاه مجازی هم که دایر می‌شود، تابلویی دارد که پروانه و مشخصات چاه در آن درج شده است. اما صرفا جلوگیری از دایر کردن چاه‌های غیرمجاز کافی نیست و باید به‌دنبال راهکارهای دیگری بود. یکی از این راهکارها جلوگیری از تبخیر منابع آب است تا بتوانیم این میزان بارندگی را که در طول سال در کشور وجود دارد، مدیریت بهینه کنیم. تنها اگر ۷۱ درصد میزان تبخیر را به ۶۹ درصد کاهش دهیم، حجم عظیمی از آب ذخیره‌سازی می‌شود. همین ۲ درصد به معنای ذخیره‌سازی چند میلیارد مترمکعب آب است. اقدام اساسی دیگری که نیاز است انجام دهیم، آبخیزداری است. آبخیزداری علم و هنر مدیریت آب و منابع طبیعی با مشارکت مردم و بهره‌گیری از خود طبیعت است. نوع نگاه حاکم بر مدیریت آب در کشور سازه‌ای، فیزیکی، نقطه‌ای و لکه‌ای است. به این صورت که برای مشکل آب یک منطقه سد یا کانال آب بزنیم. این نگاه از زمان اصلاحات ارضی تا امروز در مدیریت منابع آب وجود داشته اما جواب نداده و شکست خورده است. هرقدر هم که جلوتر رفته‌ایم بحران‌های متاثر از چالش آب بیشتر خود را نشان داده است. ما چاره‌ای نداریم جز اینکه به سمت آبخیزداری برویم. برای احیای منابع آب زیرزمینی اسم‌های خوب انتخاب و پول‌های خوبی مصوب می‌کنند، حتی اگر محقق نشود اما این طرح‌ها فقط پول‌پاشی است. اینکه این چاه را ببندیم یا دهانه چاهی را پر کنیم، اقدامات حداقلی و بعضا نمایشی است. این اقدامات آورده زیادی برای کشور ندارد. ما باید به‌طور جدی آبخیزداری را در دستور کار قرار دهیم.

تداخل تصمیم‌گیری‌های هر استان در مدیریت آب چگونه بر اجرایی شدن آبخیزداری تاثیر می‌گذارد؟

آبخیزداری باید مبتنی بر حوضه آبخیز باشد و نه مرزهای سیاسی. ما نمی‌توانیم آب را در قالب مرزهای سیاسی، استان به استان و شهرستان به شهرستان مدیریت کنیم.

یک رودخانه ممکن است از ۴ استان عبور کند و این یعنی حوضه آبخیز چند استان یکی است و مدیریت هم باید متمرکز باشد. به‌دلیل اینکه مدیریت حوضه متمرکز نیست هر استان که توانایی و منابع مالی بیشتری دارد، بهره‌برداری بیشتری از آب می‌کند.

چقدر در تخصیص اعتبارات به آبخیزداری توجه می‌شود؟

آبخیزداری یک فرآیند مقطعی نیست که انجام بدهیم، تمام شود و برود. آبخیزداری، یک فرآیند مستمر و بلندمدت با مشارکت مردم است. با آبخیزداری در هر هکتار حدود ۵۳۰ مترمکعب آب می‌توان ذخیره کرد. با توجه به تورم اقتصادی موجود، هزینه آبخیزداری در هر هکتار حدود ۲.۵ تا ۳ میلیون تومان می‌شود.

از مساحت کل کشور که ۱۶۵ میلیون کیلومتر مربع است، حدود ۱۳۰ میلیون کیلومترمربع نیازمند آبخیزداری است که گفته می‌شود ۳۰ میلیون کیلومتر مربع آن آبخیزداری شده است. مساحتی که در کشور باید آبخیزداری شود، نیاز به هزینه بالایی دارد که البته نسبت به هزینه سدسازی هزینه کمتری خواهد بود اما چون نتایج ملموس آنی و کوتاه‌مدت ندارد، بسیاری از دستگاه‌ها به سمت آن نمی‌روند. بیشتر پیمانکارها و شرکت‌ها هم به‌دنبال کارهای سازه‌ای هستند. حتی زمانی هم که می‌خواهند کار آبخیزداری انجام دهند سراغ پروژه‌های فنی مانند احداث سدهای کوچک یا حتی درختکاری می‌روند. در بسیاری از مناطق برای مدیریت آب نیازی به درختکاری نیست و نباید در آنجا اکوسیستم درختی معرفی کرد.

فقدان هماهنگی یا تداخل اقدامات میان سازمان‌ها و نهادها در ایران چه نقشی در عدم‌موفقیت در حفاظت از منابع آب داشته است؟

حیات، امنیت و پایداری کشور و اکوسیستم ما وابسته به آب است. آب عنصری است که برای برقراری ثبات باید با نیازها متناسب باشد. در بعضی از نقاط هم که این تناسب وجود ندارد می‌بینیم که جامعه درگیر افزایش میزان فقر، بیکاری، نارضایتی اجتماعی و التهاب می‌شود. برای این عنصر نمی‌شود چند سازمان و نهاد با یکدیگر فکر و تصمیم‌گیری کنند. چنین کاری نه منطقی است و نه شدنی. اگر امروز منابع آبی در ایران وضعیت بحرانی دارد به‌دلیل همین دست‌فرمانی است که با آن تا اینجا آمده‌ایم.

۸۵ درصد از مساحت کشور تحت نظارت سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور است و به تبع متولی آبخیزداری هم همین سازمان است. این سازمان ذیل وزارتخانه‌ای به‌نام جهاد کشاورزی است که ماهیت تولیدگرایانه دارد. بر همین اساس، از وزارت جهادکشاورزی انتظار می‌رود تولید را گسترش دهد و بهره‌وری را بالا ببرد. همین خصلت وزارت جهادکشاورزی بعضا تداخل‌هایی با وظایف سازمان منابع طبیعی برای حفاظت از منابع آبی ایجاد می‌کند. از سوی دیگر ما باید آب را از وزارت نیرو طلب کنیم، در حالی که عموما آب در بالادست باید تحت مالکیت و مدیریت سازمان منابع طبیعی و در پایین‌دست در شهرها تحت مدیریت شهرداری و در روستاها تحت مدیریت دهیاری‌ها و وزارت جهادکشاورزی باشد.

در این میان، نهادی به‌نام وزارت نیرو تشکیل شده که می‌خواهد آب را مدیریت کند و عمدتا هم کارش سدسازی و تامین آب برای مصارف شرب، کشاورزی و صنعت است و حال اگر آبی در ترسالی اضافه بماند به محیط‌زیست و تالاب‌ها تخصیص می‌دهد. در واقع فلسفه وجودی وزارت نیرو زیر سوال است.

در بسیاری از کشورهای پیشرفته دنیا، آب در شهرها توسط شهرداری مدیریت و در روستاها هم مدیریت آب توسط اهالی یا بخشداری انجام می‌شود.

سازمان حفاظت محیط‌زیست در این بین چه نقشی دارد و در نهایت برای مدیریت آب برای کشور چه باید کرد؟

سازمان حفاظت محیط‌زیست در بسیاری از رخدادها به بی‌تفاوتی و کم‌کاری متهم می‌شود. وقتی دقیق‌تر بررسی می‌کنیم می‌بینیم سازمان حفاظت محیط‌زیست اصلا کاره‌ای نیست اما سازمانی است که بیشترین تاثیر را از تلاطم و تنش آبی کشور می‌بیند. سازمان حفاظت محیط‌زیست تنها بر تالاب‌ها مدیریت دارد. بنابراین راه‌حل این است که مدیریت آب در کشور یکپارچه باشد و توسط یک سازمان مدیریت شود. در حال حاضر شورای‌عالی آب در کشور وجود دارد اما پاسخگوی نیازها نبوده و عمدتا محلی برای بررسی و تصویب یک‌سری سیاست‌هاست. در ایران تقریبا ضعفی در حوزه سیاست‌ها و اسناد بالادستی برای این موضوع وجود ندارد و مشکل اصلی در ساختارها و عملکرد آنها به‌ویژه وزارت نیرو است. وزارت نیرو باید پاسخگوی عملکردش باشد که متاسفانه پاسخگو نیست. وزارت نیرو باید در بحث انرژی‌های نو و تامین برق ورود کند اما صلاحیت مدیریت منابع آبی را واقعا نداشته و ندارد.

سخن پایانی

آمار و اعدادی که درباره کسری منابع آب زیرزمینی و تراز منفی آنها اعلام می‌شود، ضرورت اجرای آبخیزداری را مدام پیش‌روی ما می‌گذارد. با این حال، این امر نیازمند تخصیص اعتبار و مدیریت یکپارچه است.

یادداشت

در پاسخ به یک ادعای بی‌اساس

سیدمهدی میردامادی
عضو هیات علمی دانشگاه علوم تحقیقات

چندی پیش مدیر گروه آب شبکه حکمرانی نوین کشاورزی و منابع زیستی در یک مصاحبه تلویزیونی با خبرگزاری صداوسیما با تاکید بر لزوم خودکفایی در محصولات راهبردی کشاورزی مفهوم آب مجازی را یک دروغ آکادمیک خواند که با ظاهری علمی و با هدف وابسته‌سازی اقتصاد کشور به واردات می‌خواهد انحصار و تضمین بازار را برای بعضی از کشورها حفظ کند. به باور وی این مسائل برای وابسته‌سازی ایران به واردات است و کشورهایی که در آن مفهوم آب مجازی مطرح است خود از آن تبعیت نمی‌کنند.

او می‌گوید اگر آب مجازی کل محصولات جهان را با هم جمع بزنیم، از موجودی کل آب کره زمین بیشتر است و به همین دلیل همه این اعداد غلط است.

ایشان مسائل و مباحث علمی و سیاسی را با یکدیگر در هم می‌آمیزد و بر این اساس، نتیجه اشتباهی می‌گیرد. این واژه مثل دیگر واژه‌های علمی از جمله امنیت غذایی، کشاورزی پایدار و تاب‌آوری توسط سیاست‌مداران اختراع و ابداع نشده، بلکه مسائلی را به صورت علمی تبیین کرده تا بتوانیم در زندگی واقعی از آنها استفاده کنیم.

آب مجازی یا آب پنهان، یک مفهوم علمی است که در دهه ۹۰ میلادی توسط یکی از پژوهشگران این حوزه به‌نام پروفسور تونی آلن معرفی شد. وی محاسبه کرد کالایی که ما مصرف می‌کنیم مراحل مختلفی را از تولید تا مصرف طی می‌کند و در هر مرحله میزانی آب صرف می‌شود. به‌طور کل می‌توان آب مجازی را مقدار آبی که برای تولید کالا موردنیاز است، تعریف کرد.

آب مجازی میزان آب در تولید یک محصول است که در مراحل گوناگون در یک چرخه تولید مثلا از کاشت، داشت، برداشت، فرآوری تا مصرف وجود دارد. به‌طور مثال برای تولید یک کیلو گوشت گوساله ۱۵۰۰۰ لیتر آب، یک فنجان قهوه ۱۴۰ لیتر آب، یک کاغذ مثلا A۴ ۱۰ لیتر آب و در یک ساندویچ حدود ۲۴۰۰ لیتر آب مصرف می‌شود.

این اعداد فقط یک ادعا نیست، بلکه به روش‌های گوناگون در فرآیند تولید تا مصرف محاسبه شده است.

قرار نیست طبق گفته ایشان این آب به‌طور کل از بین برود. این آب در چرخه طبیعت وجود دارد اما میزانی از آن هم مصرف می‌شود و به طبیعت برنمی‌گردد.

محاسبه این اعداد برای این است که ما ارزش محصولی را که به دستمان رسیده، بدانیم و از سویی در تولید محصولات و میزان آبی که مصرف می‌کنند، شرایط اقلیمی را در نظر بگیریم.

با توجه به بحران شدید کمبود آب در جهان به‌ویژه در کشورهایی مانند ایران که اقلیم خشک و نیمه‌خشک دارد، مفهوم آب مجازی برای برنامه‌ریزی و سیاست‌گذاری‌های کلان کشوری از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است.

به‌دلیل اینکه امکان تجارت آب به لحاظ حجم و قیمت آن وجود ندارد، کشورهای کم‌آب و پرجمعیت مجبور شده‌اند در صادرات و واردات کالاهای خود براساس آب مجازی مصرفی آن کالاها، تمهیدات مناسبی بگیرند و خود را از تولید محصولات پرمصرف آب که منجر به فشار بر منابع آبی آنها می‌شود آزاد و رها کنند.

بنابراین این کشورها واردات خود را براساس محصولاتی که بیشترین مصرف آب مجازی را دارند، تنظیم می‌کنند و در مقابل بر تولید محصولاتی که مصرف آب مجازی کمتری دارند، تاکید و نسبت به صدور آنها اقدام کنند.

این مفهوم علمی بر خلاف صحبت‌های ایشان مختص به کشورهای کمتر توسعه‌یافته نیست. در فرانسه با یک مترمکعب آب، حدود ۶۳ دلار درآمدزایی می‌شود. ما چقدر از منابع آب به‌طور بهینه استفاده‌می‌کنیم؟

هیچ ضرورتی ندارد که این صحبت‌ها در صداوسیما به‌عنوان یک رسانه ملی و جمعی مطرح شود و این‌چنین مسائل علمی را درگیر مسائل سیاسی کنند.

حتی اگر به مسائل علمی هم نقدی داریم باید به صورت علمی به آن بپردازیم. اینجور صحبت‌ها به وضعیت امروز ایران کمکی نمی‌کند.

خبر

دیپلماسی آب اولویت نخست وزارت نیرو

وزیر نیرو با تشریح شرایط آب‌های مرزی کشور، این حوزه را یکی از اولویت‌های وزارت نیرو برشمرد و فعال شدن دیپلماسی آب را مورد تاکید قرار داد.

به گزارش وزارت نیرو، علی‌اکبر محرابیان در نخستین جلسه دیپلماسی آب با حضور وزیر امور خارجه، با تشریح شرایط آب‌های مرزی کشور، این حوزه را یکی از اولویت‌های وزارت نیرو برشمرد و فعال شدن دیپلماسی آب را موردتاکید قرار داد.

وی با اشاره به رشد و پیشرفت کشور پس از پیروزی انقلاب اسلامی در بخش آب و دیپلماسی، ادامه داد: نخستین صدور خدمات فنی‌مهندسی کشور در حوزه آب و پروژه‌های آبی بوده که این موضوع افتخار بزرگی است.

وزیر نیرو خاطرنشان کرد: در رویکرد بین‌المللی نیز می‌توان ایران در بین چند کشور نخست سدساز جهان است.

محرابیان با بیان اینکه در موضوع دیپلماسی نیز پس از پیروزی انقلاب اسلامی شاهد افتخارات بسیاری بودیم، گفت: در دولت سیزدهم هم در این موضوع شاهد رشد هستیم، به‌طوری که یکی از اولویت‌های جدی ارتباط گسترده با کشورهای همسایه است.

حسین امیرعبداللهیان، وزیر امور خارجه نیز در این جلسه با بیان اینکه از آغاز دولت سیزدهم، یکی از دغدغه‌های جدی وزیر نیرو، موضوع آب‌های مرزی بوده، گفت: به‌طور قطع، کمیته آب وزارت امور خارجه برای هماهنگی و همکاری‌های لازم همراه وزارت نیرو در موضوع‌های آبی خواهد بود.

وی همچنین در ادامه با اشاره به مذاکره‌های انجام‌شده با ترکیه برای موضوع آب‌های مرزی مشترک، از تشکیل کمیته مشترک ایران و ترکیه برای مدیریت آب منطقه‌ای خبر داد.

هدف از تشکیل کمیته امور بین‌المللی آب، صیانت از آب‌های مرزی، حفظ منافع جمهوری اسلامی ایران، فعال کردن دیپلماسی آب و پیگیری حقابه‌های ایران است.